

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ**

Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο

Λυσίου, Ὑπὲρ Μαντιθέου, §§ 10-12

- 10** Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδούς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνεμιάμην ὥστ' ἐκείνῳ πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι.
- 11** καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιοῦμενοι, πάντα αὐτοὺς θύσῃ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιούντας καὶ ψευδομένους· καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμῶμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην
- 12** γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχροῦ οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾷτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

- A.** Από το κείμενο που σας δόθηκε να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: "**περὶ δὲ τῶν κοινῶν... εἰσαγγελίαν γεγεννημένην**".

Μονάδες 10

- B.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τις σπαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

- 1.** Στις παραγράφους 11 και 12 του κειμένου που σας δόθηκε ο Μαντίθεος αναφέρεται στη συμπεριφορά του στη δημόσια ζωή. Να επισημάνετε τις αντιθέσεις με τις οποίες ο ίδιος αναδεικνύει το ήθος του.

Μονάδες 15

- 2.** **δίκην, γραφὴν, εἰσαγγελίαν.** Να δώσετε το περιεχόμενο των νομικών αυτών όρων του κειμένου.

Μονάδες 15

- 3.** Τι γνωρίζετε για τους αρχαίους δικανικούς λόγους;

Μονάδες 10

4. Να γράψετε δύο ομόρριζα, απλά ή σύνθετα (της αρχαίας ή της νέας ελληνικής) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
πόλεως, επιδούς, ἀκολασίας, τυγχάνουσι, ὁρᾷτε.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλουτάρχου, Περὶ παίδων ἀγωγῆς, κεφ. 13

Ἦδη δέ τις ἐνὶ εἶδον πατέρας, οἷς τὸ λίαν φιλεῖν τοῦ μὴ φιλεῖν αἴτιον κατέστη. τί δ' ἐστὶν ὃ βούλομαι λέγειν; (ἵνα τῷ παραδείγματι φαινότερον ποιήσω τὸν λόγον;) ὁπερὲντες γὰρ τοὺς παῖδας ἐν πᾶσι τάχιον πρωτεύσαι πόρους αὐτοῖς ὑπερμέτρους ἐπιβάλλουσιν, οἷς ἀπαυδῶντες ἐκπίπτουσι, καὶ ἄλλως βαρυνόμενοι ταῖς κακοπαθείαις οὐ δέχονται τὴν μάθησιν εὐηνίως. ὥσπερ γὰρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι τρέφεται, τοῖς δὲ πολλοῖς πνίγεται, τὸν αὐτὸν τρόπον ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτροις αὔξεται πόνοις, τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται.

τὸ λίαν φιλεῖν = ἡ υπερβολικὴ ἀγάπη

κατέστη = συνήθως γίνεται

ἐκπίπτουσι = καταβάλλονται ἀπὸ κόπωσης, εξαντλούνται

εὐηνίως = με ευχαρίστηση

βαπτίζεται = καταβυθίζεται, καταποντίζεται.

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

2. α. Να γράψετε τη γενική του ενικού αριθμού των παρακάτω λέξεων στο γένος που βρίσκεται η καθεμιά απ' αυτές:
πατέρας, ὁ, παῖδας, μάθησι, συμμέτροις.

Μονάδες 5

- β. Για καθέναν ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους να γράψετε το πρῶτο ενικό πρόσωπο του παθητικού της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται:

λέγειν, ποιήσω, ἐπιβάλλουσιν, ἐκπίπτουσι, τρέφεται.

Μονάδες 5

3. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση συμπληρώνοντας τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των ἐξῆς λέξεων του κειμένου:

λέγειν:	εἶναι	στο
τὸν λόγον:	εἶναι	στο τοὺς
παῖδας:	εἶναι	στο
ὑπερμέτρους:	εἶναι	στο
τοῖς συμμέτροις:	εἶναι	στο

Μονάδες 10